

Civilutskottets betänkande 2021/22:CU10

Bostadspolitik

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden som behandlas i betänkandet, främst med hänvisning till pågående arbete. Motionsyrkandena handlar bl.a. om bostadsanpassningsbidrag, översyn av redovisningsregler för att underlätta bostadsbyggande på landsbygden, behovsbostäder, investeringsfond för utsatta områden och kollektiva boendeformer.

I betänkandet finns fem reservationer (SD, C, V, KD, L, MP) och ett särskilt yttrande (M, SD, C, V, KD, L).

Behandlade förslag

Cirka 140 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Bostadsanpassningsbidrag	6
Översyn av redovisningsregler	8
Behovsbostäder	12
Investeringsfond för utsatta områden	14
Kollektiva boendeformer	16
Småhusbyggande	18
Statlig prisreglering av bostadsmarknaden	20
Motioner som bereds förenklat	22
Reservationer	23
1. Bostadsanpassningsbidrag, punkt 1 (C, KD, MP)	23
2. Översyn av redovisningsregler, punkt 2 (SD, C, V, KD)	23
3. Behovsbostäder, punkt 3 (L)	24
4. Investeringsfond för utsatta områden, punkt 4 (L)	25
5. Kollektiva boendeformer, punkt 5 (MP)	26
Särskilt yttrande	28
Motioner som bereds förenklat, punkt 8 (M, SD, C, V, KD, L)	28
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	29
Motioner från allmänna motionstiden 2021/22	29
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	43

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Bostadsanpassningsbidrag

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3221 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 22,

2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 35 och

2021/22:4170 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 10.

Reservation 1 (C, KD, MP)

2. Översyn av redovisningsregler

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2451 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 12,

2021/22:2587 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 15,

2021/22:2602 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 12,

2021/22:3225 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 26 och

2021/22:4222 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 43.

Reservation 2 (SD, C, V, KD)

3. Behovsbostäder

Riksdagen avslår motion

2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkandena 69 och 70.

Reservation 3 (L)

4. Investeringsfond för utsatta områden

Riksdagen avslår motion

2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkande 46.

Reservation 4 (L)

5. Kollektiva boendeformer

Riksdagen avslår motion

2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 37.

Reservation 5 (MP)

6. Småhusbyggande

Riksdagen avslår motion

2021/22:3811 av Louise Meijer (M) yrkande 2.

7. Statlig prisreglering av bostadsmarknaden

Riksdagen avslår motion

2021/22:343 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 5.

8. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 24 mars 2022

På civilutskottets vägnar

Larry Söder

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Larry Söder (KD), Johan Löfstrand (S), Elin Lundgren (S), Cecilie Tenfjord Toftby (M), Mikael Eskilandersson (SD), Leif Nysmed (S), Ola Johansson (C), Lars Püss (M), Roger Hedlund (SD), Sanne Lennström (S), Joakim Järrebring (S), Angelica Lundberg (SD), David Josefsson (M), Ida Drougge (M), Jon Thorbjörnson (V), Jakob Olofsgård (L) och Martin Marmgren (MP).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet ca 140 yrkanden från allmänna motionstiden 2021/22 i olika bostadspolitiska frågor. Motionsyrkandena handlar bl.a. om bostadsanpassningsbidrag, översyn av redovisningsregler för att underlätta bostadsbyggande på landsbygden, behovsbostäder, investeringsfond för utsatta områden, kollektiva boendeformer, olika åtgärder för en bättre fungerande bostadsmarknad samt innovativt, miljövänligt och hållbart byggande. Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

Cirka 120 motionsyrkanden behandlas i förenklad ordning eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden. De motionsförslag som bereds förenklat finns i bilaga 2.

Utskottets överväganden

Bostadsanpassningsbidrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en översyn av lagen om bostadsanpassningsbidrag. Utskottet hänvisar till pågående arbete. Jämför reservation 1 (C, KD, MP).

Motionerna

I partimotion 2021/22:4170 av Ebba Busch m.fl. (KD) anförs att det finns brister när det gäller äldres möjligheter att få bostadsanpassningsbidrag. Om fler äldre ges möjlighet till bostadsanpassning kan fler bo kvar i det egna hemmet en längre tid. Motionärerna förslår därför ett tillkännagivande om att stärka möjligheterna till bostadsanpassning (yrkande 10).

I kommittémotion 2021/22:3221 av Ola Johansson m.fl. (C) anför motionärerna att bostadsanpassning har stor betydelse för att äldre och personer med funktionsvariationer ska kunna bo kvar i sina hem. Sedan den nya lagen om bostadsanpassningsbidrag infördes 2018 har antalet bostadsanpassningar minskat drastiskt. Motionärerna begär därför ett tillkännagivande om att regeringen bör göra en översyn av bostadsanpassningslagen (yrkande 22).

I kommittémotion 2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) anför motionärerna att fler hus och lägenheter behöver tillgänglighetsanpassningar, bl.a. genom att hiss installeras. På så sätt kan fler äldre personer bo kvar hemma. Motionärerna föreslår ett tillkännagivande om att möjligheterna att få hisstöd bör ses över (yrkande 35).

Bakgrund

Lag om bostadsanpassningsbidrag

Den 1 juli 2018 infördes en ny lag om bostadsanpassningsbidrag (prop. 2017/18:80, bet. 2017/18:CU6, rskr. 2017/18:210). Lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag ersatte den tidigare lagen (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag m.m. Lagen syftar till att ge personer med funktionsnedsättning möjlighet till ett självständigt liv i eget boende genom bidrag till anpassning av bostäder (1 §). Bostadsanpassningsbidrag lämnas för att anpassa och komplettera fasta funktioner i och i anslutning till en bostad (5 §). Bidrag kan lämnas för att installera hiss i eller i anslutning till flerbostadshus och en- eller tvåbostadshus (prop. 2017/18:80 s. 69). Det är den kommun där bostaden är belägen som prövar en ansökan om bidrag.

Boverkets rapport

I Boverkets rapport Bostadsanpassningsbidragen 2019 (2020:19) framgår att kommunernas kostnader för bostadsanpassningsbidrag har minskat från 1 039 000 000 kronor 2015 till 856 000 000 kronor 2019. Vidare framgår att antalet beviljade ansökningar har minskat från 73 200 år 2015 till 55 765 år 2019. Antalet inkomna ansökningar år 2019 var enligt Boverkets rapport 63 306, dvs. färre än antalet beviljade beslut 2015.

Förordningen om statligt stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer

Enligt 3 § förordningen (2016:848) om statligt stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer kan stöd ges för bl.a. ny- eller ombyggnad av hyresbostäder för äldre personer på den ordinarie bostadsmarknaden eller anpassning av gemensamma utrymmen i eller i anslutning till byggnader som upplåts med hyresrätt, kooperativ hyresrätt eller bostadsrätt. Länsstyrelsen i det län där fastigheten är belägen beslutar om stöd kan lämnas.

Pågående arbete

Regeringen gav den 26 augusti 2021 Boverket i uppdrag att utvärdera lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag och analysera hur den har påverkat utvecklingen av bostadsanpassningsbidraget (S2020/06045). Om Boverket i sin utvärdering finner att det finns hinder för att personer med funktionsnedsättning ska få tillgång till nödvändiga anpassningar i bostaden ska myndigheten lämna förslag på åtgärder. Förslagen kan vara förslag på ändringar i lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Uppdraget ska redovisas senast den 28 februari 2023.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser, i likhet med motionärerna, att bostadsanpassningsbidraget är viktigt för att göra det möjligt för äldre och personer med funktionsnedsättning att bo kvar i det egna boendet. Att Boverkets rapport visar på en minskning när det gäller antalet ansökningar och beviljade bidrag sedan den nya lagen trädde i kraft i juli 2018 är oroväckande. Utskottet välkomnar därför att Boverket har fått i uppdrag att utvärdera lagen och vid behov föreslå ändringar.

Utskottet noterar vidare att bidrag enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag kan lämnas för att installera hiss i eller i anslutning till flerbostadshus och en- eller tvåbostadshus. Därtill kan nämnas att stöd för ny- och ombyggnad av bostäder som innefattar hissinstallation kan beviljas enligt förordningen (2016:848) om statligt stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer.

Mot bakgrund av att det pågår en översyn av lagen om bostadsanpassningsbidrag och att det finns en möjlighet att få bidrag och statligt stöd för att tillgänglighetsanpassa bostäder genom installation av hiss anser utskottet att det inte finns skäl för riksdagen att ta ett initiativ i frågan. Motionsyrkandena avstyrks.

Översyn av redovisningsregler

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en översyn av redovisningsreglerna i syfte att underlätta bostadsbyggande på landsbygden. Utskottet hänvisar till vidtagna åtgärder och pågående arbete.

Jämför reservation 2 (SD, C, V, KD).

Motionerna

I partimotion 2021/22:2602 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 12 begärs ett tillkännagivande om en översyn av nedskrivningsreglerna för att fler hyresbostäder ska byggas i landsbygdskommuner.

I kommittémotion 2021/22:3225 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 26 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör fortsätta arbetet med att se över nedskrivningsreglerna genom att tillsätta en utredning med uppdrag att föreslå lämpliga förändringar i årsredovisningslagen i syfte att underlätta bostadsbyggande i hela landet.

I kommittémotion 2021/22:4222 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 43 föreslås ett tillkännagivande om behovet av att underlätta byggande på landsbygden genom att ändra reglerna för avskrivningar.

I kommittémotion 2021/22:2587 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 15 begärs ett tillkännagivande om att förändra K3-redovisningsreglerna för att säkerställa att bostadsbyggande på svaga bostadsmarknader inte hindras i onödan. Motsvarande förslag framställs även i kommittémotion 2021/22:2451 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 12.

Bakgrund

Regelverket

Årsredovisningslagen (1995:1554) bygger på EU:s redovisningsdirektiv. Bestämmelserna i årsredovisningslagen fylls ut genom kompletterande normgivning, s.k. god redovisningssed. Företag som omfattas av årsredovisningslagen ska upprätta sin redovisning i enlighet med god redovisningssed. Det är Bokföringsnämnden som ansvarar för att utveckla god redovisningssed, och det gör nämnden genom att ge ut allmänna råd. Bokföringsnämndens

huvudregelverk för årsredovisning och koncernredovisning är det s.k. K3-regelverket.

Bostadsbyggande på svagare marknader

Bostadsbyggande på svagare marknader innebär inte sällan att produktionskostnaderna är högre än det färdigställda bostadshusets marknadsvärde. Enligt 4 kap. 5 § årsredovisningslagen ska värdet på en anläggningstillgång (bostadshus) skrivas ned om värdet på tillgången är lägre än det redovisade värdet och det kan antas att värdenedgången är bestående. Detta innebär i praktiken att bostadsbolag som bygger på svaga marknader med låga marknadsvärden, ofta tvingas göra en nedskrivning av bostadshusets värde.

Avskrivningar är ett sätt att i bokföringen fördela kostnaderna över tid för en tillgång, t.ex. en byggnad som kommer att nyttjas i flera år. Enligt 4 kap. 4 § första stycket årsredovisningslagen ska anläggningstillgångar (såsom bostadshus) med begränsad nyttjandeperiod skrivas av systematiskt över denna period. Bestämmelsen innebär att anskaffningsvärdet på tillgången (utgifterna för bostadens förvärv eller tillverkning) fördelas som kostnad (avskrivning) över den period som tillgången nyttjas. Bestämmelsen grundar sig på EU:s redovisningsdirektiv. Bokföringsnämnden utvecklar i olika avseenden innebörden av denna bestämmelse i K3-regelverket, exempelvis hur nyttjandeperioden fastställs och vilken avskrivningsmetod som kan tillämpas.

Bestämmelserna om ned- och avskrivningar innebär att bostadsföretag i vissa fall redovisar förluster kopplade till nyproducerade bostadshus på svagare marknader, vilket i sin tur kan påverka bl.a. möjligheten till finansiering.

Uppdrag till Bokföringsnämnden

Mot bakgrund av ett förslag i betänkandet Lån och garantier för fler bostäder (SOU 2017:108) och en avsiktsförklaring i januariavtalet gav regeringen den 12 september 2019 Bokföringsnämnden i uppdrag att se över nämndens allmänna råd om redovisning av anskaffningsvärde, avskrivning och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar (Fi2019/03123/S3).

Bokföringsnämnden redovisade uppdraget i april 2020 (dnr 2019:97). Vad gäller frågan om K3-regelverket skulle kunna ändras för att ge bostadsföretag möjlighet att sprida ut sina kostnader (avskrivningar) över längre perioder fann Bokföringsnämnden att varken årsredovisningslagen eller EU:s redovisningsdirektiv medger längre avskrivningstider för bostadshus än vad som utifrån tekniska, juridiska och ekonomiska förhållanden utgör tillgångens (bostadshusets) nyttjandeperiod. Bokföringsnämnden såg inte heller att avskrivningarna kan fördelas på ett annat sätt än vad som följer av nuvarande K3-regelverk.

När det gäller frågan om hur nyttjandevärdet av en nybyggd hyresfastighet ska bestämmas när frågan om nedskrivningsbehov bedöms anförde Bokföringsnämnden att begreppet värde enligt årsredovisningslagen och dess förarbeten avser verkligt värde, dvs. marknadsvärde. Bestämmandet av ett sådant värde måste göras helt oberoende av hur det enskilda företaget har finansierat förvärvet av tillgången eller vilket avkastningskrav företaget har. Vid nedskrivning av en anläggningstillgång (bostadshus) ska värdet enligt Bokföringsnämnden således bestämmas till det bedömda marknadsvärdet. Bokföringsnämnden drog slutsatsen att ändringar av de slag som efterlyses inte är förenliga med årsredovisningslagen och dess bakomliggande EU-direktiv.

Enligt uppgift från Regeringskansliet har nämndens redovisning lagts till handlingarna.

Statlig kreditgaranti för lån till bostadsbyggande

Systemet med statliga kreditgarantier för lån till bostadsbyggande är ett sätt att finansiera bostadsbyggande. Garantin ger långivaren ett skydd mot kreditförluster samtidigt som den minskar låntagarens behov av egen kapitalinsats eller topplån. Den 1 juni 2020 trädde en ny kreditgarantiförordning i kraft. Den nya förordningen (2020:255) omfattar inte bara lån för ny- och ombyggnader utan även andra ändringar av en byggnad som höjer värdet på byggnaden. Vidare höjdes schablonbeloppet för produktionskostnad vid nyproduktion på svaga marknader.

Kreditgarantin får avse högst 90 procent av fastighetens marknadsvärde när projektet är klart. För att öka möjligheten att finansiera nybyggnationer och anordnande av bostäder på svaga marknader, där marknadsvärdet på fastigheter är lägre, finns möjligheten att i stället utgå från produktionskostnaden för nybyggnaden eller anordnandet. Det innebär att om produktionskostnaden överstiger det framtida marknadsvärdet får kreditgarantin i stället lämnas med ett belopp som motsvarar 90 procent av produktionskostnaden, dock bara upp till ett schablonbelopp om 22 000 kronor per kvadratmeter uppvärmd boarea.

Under 2020 utfärdades totalt 64 nya garantier för drygt 2 200 lägenheter. Det är en ökning jämfört med 2019 då kreditgarantier för 1 470 lägenheter utfärdades. Vid utgången av 2020 uppgick beloppet för utfärdade garantier till drygt 4,6 miljarder kronor (prop. 2021/22:1 utg.omr. 18 s. 24).

Pågående arbete

Utredningen om förbättrad bostadsfinansiering

I det ovan nämnda betänkandet Lån och garantier för fler bostäder (SOU 2017:108) föreslog utredningen om förbättrad bostadsfinansiering ett antal åtgärder som syftar till att förbättra tillgången till finansiering på svaga marknader och på landsbygden.

Utöver vassare och bredare kreditgarantier som redan genomförts (se ovan) föreslog utredningen bl.a. att det införs statliga marknadskompletterande topplån som ska erbjudas via statliga Almi när det inte går att få tillräcklig finansiering på den ordinarie kreditmarknaden. Utredningen föreslog också att det införs en statlig förlustgaranti som erbjuds aktörer som bygger hyresbostäder för egen förvaltning i kommuner som till följd av befolkningsökning har brist på bostäder men där det råder osäkerhet om framtida efterfrågan. Förslagen bereds i Regeringskansliet.

Boverkets förslag till statligt topplån

Boverket har haft i uppdrag att utarbeta förslag på kostnadseffektiva statliga åtgärder som kan underlätta finansieringen av bostadsbyggande på landsbygden. Boverket redovisade uppdraget i mars 2019 i rapporten *Finansiering av ny- och ombyggnad av bostäder på landsbygden* (rapport 2019:11). I rapporten lämnar Boverket ett förslag till statliga topplån med delvis kommunalt förlustansvar för uppförande, ombyggnad eller omfattande tillbyggnad av egnahem.

Boverket har också övervägt om den föreslagna finansieringsmodellen med statliga topplån skulle kunna erbjudas till byggaktörer som bygger hyresrätter, bostadsrätter eller kooperativa hyresrätter på svagare marknader, där det på grund av låga marknadsvärden inte går att få tillräcklig belåning på den ordinarie kreditmarknaden. Boverkets bedömning är att det föreslagna topplånet, med vissa anpassningar, skulle kunna tillämpas även för byggande av andra upplåtelseformer än egnahem, utan att det skulle bli fråga om ett statligt stöd i EU-rättslig bemärkelse.

Rapporten har inte remissbehandlats. Det som hindrar fortsatt beredning är enligt uppgift från Regeringskansliet frågan om huruvida statlig administration av lån är förenlig med lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter. Frågan utreds nu av utredningen *Förslag för att underlätta för förstagångsköpare på bostadsmarknaden* (dir. 2020:125). Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2022 enligt ett ändringsdirektiv (dir. 2021:67).

Tidigare behandling

Utskottet har behandlat motionsyrkanden om ändrade redovisningsregler för av- och nedskrivning i syfte att underlätta byggande av bostäder på landsbygden vid ett flertal tillfällen, senast våren 2021 i betänkande 2020/21:CU9. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena med hänvisning till pågående arbete. Riksdagen följde utskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser, i likhet med motionärerna, att det är viktigt att säkerställa ett bostadsbyggande även på svagare marknader och på landsbygden. Som redovisas ovan har Bokföringsnämnden utrett om nämndens allmänna råd om

av- och nedskrivning kan ändras för att underlätta byggande av bostäder på landsbygden och funnit att sådana ändringar inte är förenliga med årsredovisningslagen och dess bakomliggande EU-direktiv. Utskottet konstaterar att Bokföringsnämndens rapport har lagts till handlingarna.

Enligt utskottet finns det dock andra sätt att främja och underlätta bostadsbyggande på svaga marknader och på landsbygden än att ändra redovisningsreglerna. De statliga kreditgarantierna kan t.ex. förbättra förutsättningar för byggaktörer att få lån för att bygga bostäder på svagare marknader. Den nya kreditförordning som trädde i kraft i juni 2020 innebär bl.a. att ett höjt schablonbelopp för produktionskostnaden vid nyproduktion på svagare marknader. I betänkandet Lån och garantier för fler bostäder (2017:108) föreslås ytterligare åtgärder i form av statliga marknadskompletterande toplån och en statlig förlustgaranti. Betänkandet har remitterats, och beredning av förslagen pågår i Regeringskansliet.

När det gäller Boverkets förslag om statliga toplån för egnahem och flerbostadshus på landsbygden, har det väckt frågan om administration om statliga startlån är förenliga med lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter. Denna fråga övervägs nu av utredningen Förslag för att underlätta för förstagångsköpare på bostadsmarknaden.

Utskottet kan sammanfattningsvis konstatera att det utöver en ny kreditförordning också pågår beredning av flera olika förslag som syftar till att underlätta finansieringen av bostadsbyggandet på svagare marknader och på landsbygden. Utskottet är därmed inte berett att föreslå någon åtgärd från riksdagen sida med anledning av motionsyrkandena. Motionsyrkandena bör avslås.

Behovsbostäder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att skapa särskilda behovsbostäder och införa en statlig hyresgaranti för dessa bostäder. Utskottet hänvisar till pågående arbete.

Jämför reservation 3 (L).

Motionen

I kommittémotion 2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) föreslås att det som komplement till den allmänna bostadssektorn skapas en särskild bostadssektor i form av behovsbostäder (yrkande 69). Dessa bostäder ska bestå av nybyggda behovsbostäder och hyresrätter i det befintliga beståndet som ska ombildas till en särskild bostad genom en social fördelningskvot i bostadsförmedlingen. Enligt motionärerna ska behovsbostäder förmedlas bl.a. till personer som riskerar akut hemlöshet, är våldsutsatta, har svag ekonomi eller

är extremt trångbudda. Motionärerna föreslår vidare ett tillkännagivande om att det bör införas en statlig hyresgaranti för behovsbostäder (yrkande 70).

Bakgrund

Investeringsstödet för hyresbostäder och bostäder för studerande

Hösten 2016 infördes ett statligt investeringsstöd för byggande av hyresbostäder och bostäder för studerande. Detta stöd avvecklades vid årsskiftet 2021/2022, se riksdagens beslut om statens budget för 2022, utgiftsområde 18 (bet. 2021/22:CU1, rskr. 2021/22:79).

Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad

Enligt 2 kap. 6 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter har kommuner en möjlighet att under vissa omständigheter ställa säkerhet för ett avtal om hyra av bostadslägenhet. Syftet med den kommunala hyresgarantin är att hjälpa personer som har ekonomisk förmåga att klara kostnaderna för ett eget boende men som trots detta har svårt att etablera sig på bostadsmarknaden och få en hyreslägenhet med besittningsrätt. Den bostadssökande kan t.ex. ha en projektanställning i stället för en tillsvidareanställning men ändå ha en löpande inkomst och ekonomi att klara en hyra. Andra exempel där en kommunal hyresgaranti kan vara en hjälp till ett eget boende är om den bostadssökande har en betalningsanmärkning och därför har svårt att få ett eget förstahandskontrakt. Vissa kommuner har även ställt ut hyresgarantier för nyanlända med statlig etableringsersättning. Kommuner som väljer att ställa ut den här typen av kommunala hyresgarantier har möjlighet att få ett statligt bidrag på 5 000 kronor per garanti. Det statliga bidraget regleras i förordningen (2007:623) om statligt bidrag för kommunala hyresgarantier och administreras av Boverket.

Pågående arbete

Utredningen En socialt hållbar bostadsförsörjning

Utredningen En socialt hållbar bostadsförsörjning har som övergripande uppdrag att skapa förutsättningar för en socialt hållbar bostadsförsörjning som underlättar situationen för hushåll som har svårt att skaffa en bostad på marknadens villkor, bl.a. strukturellt hemlösa. Samtidigt ska boendesegregation motverkas och förutsättningarna för jämlika uppväxt- och levnadsvillkor förbättras (dir. 2020:53). I kommittédirektiven anføres bl.a. att en majoritet av kommunerna har någon form av förturssystem, men att det saknas en samlad bild av hur förturssystemen i kommunerna är organiserade och på vilka grunder förturer erbjuds.

Utredaren har bl.a. i uppdrag att:

- analysera hur de kommunala bostadsförmedlingarna och förturssystemen fungerar som verktyg för en socialt hållbar bostadsförsörjning och vid behov föreslå hur det allmännas roll i förmedlingsfrågor kan utvecklas
- analysera systemet med hyresgarantier och bedöma om det är ett ändamålsenligt och effektivt stöd för enskilda hushåll som söker bostad och vid behov föreslå en mer kostnadseffektiv utformning
- analysera hur den kommunala befogenheten att lämna ekonomiskt stöd till enskilda hushåll i syfte att minska deras kostnader för att skaffa eller inneha en permanentbostad används och vid behov föreslå förändringar.

Enligt tilläggsdirektiv (2021:67) har uppdraget förlängts och ska redovisas den 31 mars 2022.

Utskottets ställningstagande

Som redovisas ovan har utredningen En socialt hållbar bostadsförsörjning i uppdrag att skapa förutsättningar för en socialt hållbar bostadsförsörjning som ska underlätta situationen för hushåll som har svårt att skaffa en bostad på marknadens villkor, bl.a. strukturellt hemlösa. Utredningen ska inom ramen för uppdraget analysera hur de kommunala bostadsförmedlingarna och förturssystemen fungerar. Det ingår även i uppdraget att analysera och bedöma om systemet med hyresgarantier är ett ändamålsenligt och effektivt stöd för enskilda hushåll som söker bostad och vid behov föreslå en mer kostnadseffektiv utformning av systemet med hyresgarantier.

Enligt utskottet pågår således ett arbete som ligger i linje med motionärernas förslag om att förbättra möjligheten till bostad för vissa grupper. Utskottet anser inte att resultatet av detta arbete bör föregripas genom ett initiativ från riksdagens sida och utskottet avstyrker därför motionsyrkandena.

Investeringsfond för utsatta områden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att inrätta en investeringsfond för utsatta områden. Utskottet hänvisar bl.a. till befintligt stöd om gröna och trygga samhällen.

Jämför reservation 4 (L).

Motionen

I kommittémotion 2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkande 46 begärs ett tillkännagivande om att införa en nationell investeringsfond för utsatta områden. Syftet är att genom lån finansiera långsiktiga projekt och investeringar som har visat sig framgångsrika på andra områden och som har

starkt stöd i forskningen. Enligt motionärerna kan det t.ex. handla om att riva byggnader som hindrar förnyelse eller planera nya vägar och gångstråk för att öka trygghet och rörlighet. Enligt motionärernas förslag ska projekten finansieras genom lån till kommuner som har upprättat en handlingsplan för att vända utvecklingen i utsatta områden.

Bakgrund

Stöd för gröna och trygga samhällen

Den 15 januari 2021 trädde förordningen (2020:1202) om stöd för gröna och trygga samhällen i kraft. Enligt förordningen kan kommuner, andra fastighetsägare och tomträttshavare söka stöd för att utveckla stadsgrönska och ekosystemtjänster men också för att göra insatser som ökar trygghet i områden med socioekonomiska utmaningar. Syftet med stödet är att utveckla områdena i en grön och hälsofrämjande riktning samtidigt som det skapas trygga, trivsamma och inkluderande utemiljöer med särskild omsorg om åtgärdernas gestaltning (1 § andra stycket). Boverket administrerar och beslutar om stödet.

Boverket har t.o.m. den 9 februari 2022 beviljat drygt 255 miljoner kronor i stöd för att främja gröna och trygga samhällen i områden med socioekonomiska utmaningar. Enligt Boverket har intresset för stödet varit stort och inför 2021 års ansökningsomgång inkom ca 300 ansökningar, varav 132 projekt beviljades. Stöd har beviljats för utveckling av parker och torg, för omvandling av hårdgjorda ytor till mer grönskande områden genom plantering av träd och buskar och för utveckling av promenadstigar och odlingsmöjligheter. Även trygghetsfrämjande åtgärder, som belysning och grillplatser, har beviljats stöd om de har kombinerats med åtgärder som innebär att stadsgrönska eller ekosystemtjänster ökar eller utvecklas.

Regeringens strategi för minskad segregation

I juni 2018 beslutade regeringen om en långsiktig strategi för att minska och motverka segregation för perioden 2018–2028 (Ku2018/01462/D). Det övergripande målet med strategin är minskad segregation, jämlika uppväxt- och levnadsvillkor och goda livschanser för alla. Strategin innehåller delmål inom fem olika samhällsområden varav delmålet för boende är minskad boendesegregation, bra bostäder för alla och stärkt samhällsservice. Särskilt prioriterat är insatser för blandad bebyggelse, insatser för en bostadsmarknad som är öppen för alla, insatser för att förtydliga sociala hållbarhetsperspektiv i samhällsplaneringen och insatser för stärkt samhällsservice i områden med socioekonomiska utmaningar.

Utskottets ställningstagande

Som redovisas ovan infördes ett nytt stöd för gröna och trygga samhällen i januari 2021. Enligt Boverket har intresset för stödet varit stort under det första

året och stöd har beviljats för bl.a. utveckling av parker och torg samt för trygghetsfrämjande åtgärder som belysning. Utskottet kan således konstatera att det finns en möjlighet för kommuner och fastighetsägare i utsatta områden att ansöka om stöd för att öka trivsel och trygghet. Utskottet noterar vidare att regeringen i sin strategi för minskad segregation särskilt har prioriterat insatser för att förtydliga sociala hållbarhetsperspektiv i samhällsplaneringen och insatser för stärkt samhällsservice i områden med socioekonomiska utmaningar. Mot den bakgrunden anser utskottet att det inte finns skäl för riksdagen att ta ett initiativ i frågan. Motionsyrkandet avstyrks därmed.

Kollektiva boendeformer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att utreda hur fler kollektivhus och kooperativa hyresrätter kan byggas. Utskottet hänvisar till befintliga stöd och pågående arbete.

Jämför reservation 5 (MP).

Motionen

I kommittémotion 2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) anförs att det finns ett stort intresse av att utforma och bygga bostäder gemensamt med andra och med olika grad av gemenskap. Motionärerna menar att det stöd som finns för byggemskaper inte är tillgängligt för alla eftersom det kräver eget kapital. Det behövs därför andra styrmedel varav statliga egnahemslån kan vara en av flera möjligheter för att stimulera byggandet av fler kollektivhus och kooperativa hyresrätter. Ett tillkännagivande om att utreda detta föreslås i motionen (yrkande 37).

Befintliga statliga stöd

Byggemskaper

Den 1 januari 2020 infördes en möjlighet för byggemskaper som bygger bostäder för sina medlemmar att söka statligt stöd. Stödet administreras av Boverket enligt förordningen (2019:676) om stöd till byggemskaper. Startbidraget uppgår till högst 400 000 kronor. För att få ta del av stödet måste byggemskaper vara organiserad i en ekonomisk förening där minst sex medlemmar deltar med en insats om 10 000 kronor var. Vidare måste kommunen medge att marken får bebyggas med flerbostadshus. Under 2020 inkom tolv ansökningar, varav åtta beviljades. Att främja byggemskaper är enligt regeringen ett sätt att ta till vara lokala initiativ från civilsamhället för att få till stånd ett bostadsbyggande som annars inte blir av på marknadens initiativ (prop. 2021/22:1 utg.omr. 18 s. 24). Boverket har tagit fram rapporten

Byggemaskaper som en del av bostadsförsörjningen (2018:32) för att väcka intresse för byggemaskaper och sprida kunskap om vilka mervärden dessa gemaskaper kan ge ur ett kommunalt perspektiv.

Statlig kreditgaranti för lån till bostadsbyggande

Under avsnittet Översyn av redovisningsregler redogörs för det statliga systemet med kreditgarantier för lån till bostadsbyggande. Den nya förordning som trädde i kraft den 1 juni 2020 innebär att kreditgarantier kan utfärdas för lån till nybyggnad av bostäder, anordnande av bostäder i en hel eller en del av en byggnad som inte tidigare har använts till bostäder, ändring av en befintlig bostadsbyggnad som innebär att byggnadens värde ökar och förvärv av hus för ombildning till kooperativ hyresrätt. Kreditgarantin får avse högst 90 procent av fastighetens marknadsvärde när projektet är klart.

Pågående arbete

Som redovisas ovan har Boverket i sin rapport Finansiering av ny- och ombyggnad av bostäder på landsbygden (rapport 2019:11) lämnat förslag till statliga toplån med delvis kommunalt förlustansvar för uppförande, ombyggnad eller omfattande tillbyggnad av egnahem. Boverket har också övervägt om den föreslagna finansieringsmodellen med statliga toplån skulle kunna erbjudas till byggaktörer som bygger hyresrätter, bostadsrätter eller kooperativa hyresrätter på svagare marknader. Frågan utreds vidare av utredningen Förslag för att underlätta för förstagångsköpare på bostadsmarknaden (dir. 2020:125) som ska redovisa sitt uppdrag senast den 31 mars 2022 enligt ett ändringsdirektiv (dir. 2021:67).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det nyligen införts ett statligt stöd för byggemaskaper. En byggemaskap är ett sätt att organisera och planera ett byggprojekt, som karakteriseras av att det är de som ska använda byggnaden som själva äger och driver projektet. Här finns det en möjlighet för dem som ingår i byggemaskapen att utifrån en gemensam idé om hur och var de önskar bo skapa ett boende som passar dem, t.ex. ett kollektivboende. Därutöver finns det ett system med statliga kreditgarantier som kan utfärdas för lån för att t.ex. förvärva hus för ombildning till kooperativ hyresrätt. Det kan också tilläggas att Boverkets förslag med statliga toplån för egna hem och flerbostadshus utreds vidare inom ramen för utredningen Förslag för att underlätta för förstagångsköpare på bostadsmarknaden.

Mot den redovisade bakgrunden är utskottet inte berett att ställa sig bakom motionärernas förslag. Motionsyrkandet avstyrks.

Småhusbyggande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att införa en fond för att kompensera kommunernas intäktsbortfall vid markförsäljning till småhus. Utskottet hänvisar till vidtagna och planerade åtgärder för att öka småhusbyggandet.

Motionen

I motion 2021/22:3811 av Louise Meijer (M) yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör låta utreda möjligheten att införa en ägdahemsfond för att kompensera en del av kommunernas intäktsbortfall vid markförsäljning till småhus jämfört med flerbostadshus.

Bakgrund

Planering

Det är kommunerna som har det huvudsakliga ansvaret för planeringen och genomförandet av bostadsförsörjningen. Plansystemet enligt plan- och bygglagen (2010:900), förkortad PBL, består av regionplan, översiktsplan, områdesbestämmelser och detaljplan. Till stöd för kommuners planeringsarbete finns en vägledning från Boverket.

All planläggning ska enligt PBL främja bostadsbyggandet och utvecklingen av bostadsbeståndet (2 kap. 3 § första stycket 5). Vid tillämpningen av den bestämmelsen ska de kommunala riktlinjerna för bostadsförsörjning vara vägledande (4 § lagen [2000:1383] om kommunernas bostadsförsörjningsansvar). Regleringen innebär i praktiken att översiktsplanen ska återspegla bostadsförsörjningsbehovet genom ställningstaganden om den fysiska planeringen (prop. 2013/14:59 s. 22 f.). Översiktsplanen är därför ett viktigt verktyg för att genomföra kommunens intentioner när det gäller bostadsförsörjningen.

Genom en detaljplan eller genom områdesbestämmelser kan kommunen på ett bindande sätt reglera hur mark ska användas och bebyggas. I en detaljplan får kommunen också bestämma om byggnaders användning och om andelen lägenheter av olika slag i bostadsbyggnader och lägenheternas storlek (4 kap. 11 §). Med byggnaders användning avses den bebyggelse som marken är avsedd att användas för enligt detaljplanen. Detta innebär att marken kan vara avsedd för bebyggelse av bostad, handel, samlingslokal, kontor, garage eller industri eller för allmänt ändamål. Med lägenheter av olika slag avses ordinära familjelägenheter, studentlägenheter, servicelägenheter och olika lägenhetstyper för kollektivboende. Med storlek avses lägenheternas bruksarea, antal rumsheter eller motsvarande (prop. 1985/86:1 s. 575–578). En kommun får däremot inte reglera bostäders upplåtelseform genom en detaljplan.

Boverkets indikatorer

Boverkets senaste analys av utvecklingen på bygg- och bostadsmarknaden med byggprognos publicerades i december 2021. Boverkets analys visar att en stark efterfrågan har drivit bostadsbyggandet under 2021 och att det är småhusbyggandet som ökar mest: 1 400 påbörjade småhus 2021 jämfört med 11 000 småhus 2020. För 2022 är prognosen 1 500 småhus. Under 2021 har antalet påbörjade småhus ökat tydligt i alla kommungrupper. Sammantaget ökade småhusbyggandet med ca 25 procent jämfört med 2021.

Privat initiativrätt – planintressentens medverkan vid detaljplaneläggning

Den 1 augusti 2021 trädde lagändringar i PBL i kraft som avser en planintressents medverkan vid detaljplaneläggning (prop. 2020/21:131, bet. 2020/21:CU22, rskr. 2020/21:406). Lagändringarna innebär att kommunen i ett positivt planbesked ska redovisa vilket planeringsunderlag som sannolikt kan behövas vid en detaljplaneläggning, om en fastighetsägare, byggherre eller någon annan som tar initiativ till en planläggning (planintressent) har begärt det. Vidare ges en planintressent under vissa förutsättningar möjlighet att begära att länsstyrelsen yttrar sig över vilket planeringsunderlag som kan behövas för att länsstyrelsen ska kunna ta ställning till hur den planläggning som planbeskedet avser förhåller sig till de intressen som länsstyrelsen har tillsyn över.

Syftet med lagändringarna är att möjliggöra snabbare planprocesser genom ökad förutsebarhet och att planintressenten ska kunna påbörja arbetet med att ta fram planeringsunderlag innan kommunen har möjlighet att påbörja planläggningen.

Interpellation

Bostadsminister Johan Danielsson anförde den 21 januari 2022 i ett interpellationssvar om ett ökat småhusbyggande följande (ip. 2021/22:194):

Regeringen har under mandatperioden arbetat på flera fronter för att skapa bättre förutsättningar för bostadsbyggande. Bland annat har regeringen lämnat en proposition om privat initiativrätt. Ändringarna trädde i kraft den 1 augusti förra året efter att riksdagen antagit förslaget. Regeringen har även uppdragit åt flera myndigheter att göra en översyn av sina anspråk på områden av riksintresse. Denna översyn syftar till en kraftig minskning av såväl antalet riksintresseanspråk som den samlade areella utbredningen av dessa områden. Regeringen har vidare tillsatt en utredning med uppdraget att utreda och lämna förslag på åtgärder för att underlätta för förstagångsköpare på bostadsmarknaden. Utredningen ska bland annat föreslå hur ett statligt startlån för förstagångsköpare bör utformas. De åtgärder som utredningen ska titta på syftar till att underlätta inträdet på marknaden för ägda bostäder.

Det så kallade kommunala planmonopolet innebär att det primärt är kommunerna som bestämmer vilken mark som får bebyggas och hur

bebyggelsen får utformas. Därmed är det även kommunen som bestämmer om ett visst område får bebyggas med flerbostadshus eller med småhus.

Det är prioriterat för regeringen att upprätthålla den höga byggtakten, likaså att människor ska ha råd att bo i det som byggs. Möjligheten att tillgodose behovet av småhus är viktig och något som regeringen följer mycket noga.

Vi kan konstatera att även småhusproduktionen har ökat under vår tid vid makten, dock mer blygsamt. Antalet färdigställda småhus har ökat från cirka 8 000 per år för tio år sedan till mellan 10 000 och 12 000 per år de senaste fyra åren. Det är en ökning med 25–50 procent.

Som jag sa i mitt inledningsanförande har regeringen under mandatperioden också arbetat på flera fronter för att skapa bättre förutsättningar för bostadsbyggandet. Bland annat har regeringen lagt fram en proposition om privat initiativrätt.

Låt mig också nämna två initiativ som vi har tagit sedan jag tillträdde för en dryg månad sedan. Ska det, som vi är överens om, byggas fler småhus, där människor får möjlighet att kliva ut och känna gräset mellan tärna på sommaren, måste det fram fler villatomter.

För att få fram fler tomter krävs byggbar mark. Därför har Riksantikvarieämbetet och Naturvårdsverket i sina regleringsbrev för 2022 fått i uppdrag att ompröva om de riksintressen för kulturmiljövård och naturvård som länsstyrelserna har identifierat har brister avseende aktualitet och utbredning. Uppdragen kommer att redovisas senast den 31 januari 2023, och jag kommer att följa myndigheternas arbete noga.

Utskottets ställningstagande

Som redovisas ovan har småhusbyggandet ökat det senaste året. Regeringen har vidare vidtagit en rad åtgärder för att skapa bättre förutsättningar för bostadsbyggandet. Det har bl.a. införts en möjlighet till privat initiativrätt enligt plan- och bygglagen, och regeringen har tillsatt en utredning som har i uppgift att minska antalet riksintressen. Ansvarigt statsråd har nyligen i en interpellationsdebatt uppgett att möjligheten att tillgodose behovet av småhus är en viktig fråga som regeringen följer mycket noga.

Mot den bakgrunden är utskottet inte berett att ställa sig bakom motionsyrkandet. Det bör därför avslås.

Statlig prisreglering av bostadsmarknaden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om hyresstopp och prisstopp på bostadsrätter och villor. Utskottet hänvisar till gällande ordning.

Motionen

I motion 2021/22:343 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att regeringen i avvaktan på resultat och politisk behandling av pågående utredningsarbete ska införa ett generellt hyresstopp och även ett generellt prisstopp på bostadsrätter och villor.

Allmänt om hyressättningsreglering

Den generella lagstiftningen för bostadshyresavtal finns i hyreslagen i 12 kap. jordabalken. Lagstiftningen är en social skyddslagstiftning till hyresgästens fördel. Reglerna utgår från principen om avtalsfrihet i fråga om hyrans storlek. Inskränkningarna i hyresbildningens frihet följer av samspelet mellan flera tvingande bestämmelser i hyreslagen och den andra centrala lagstiftningen i detta sammanhang, hyresförhandlingslagen (1978:304). Detta samspel medför att hyresavtalsparterna visserligen åtnjuter avtalsfrihet, men att denna är begränsad till att hyran ska vara skälig.

Den 1 januari 2011 trädde lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag i kraft (prop. 2009/10:185, bet. 2009/10:CU24, rskr. 2009/10:374). Enligt lagen ska ett sådant bolag i allmännyttigt syfte förvalta fastigheter i vilka bostadslägenheter upplåts med hyresrätt, främja bostadsförsörjningen i den eller de kommuner som äger bolaget och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande och inflytande i bolaget. De allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolagen ska bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer, vilket bl.a. innebär ett avsteg från självkostnadsprincipen i kommunallagen. Lagen innehåller också bestämmelser om vissa begränsningar av värdeöverföringar från bolagen.

I samma lagstiftningsärende genomfördes ändringar i hyreslagen och hyresförhandlingslagen. Ändringarna i hyreslagen innebär att de allmännyttiga kommunala bostadsföretagens hyresnormerande roll har ersatts med en normerande roll för kollektivt framförhandlade hyror (55 § hyreslagen). För att skydda befintliga hyresgäster mot att stora hyreshöjningar får ett alltför snabbt genomslag infördes även en s.k. trappningsregel. Syftet är att skydda hyresgäster mot kraftiga och snabba hyreshöjningar genom att den nya skäliga hyran stegvis fasas in under viss tid. Ju större skillnad mellan den tidigare hyran och en skälig hyra är, desto längre kan övergångstiden behöva vara. Avsikten är att det i normalfallet inte ska bestämmas en övergångstid som är längre än några år. Endast i undantagsfall kan det anses vara motiverat med en så lång tid som tio år.

Pågående arbete

Som redovisas ovan har utredningen En socialt hållbar bostadsförsörjning som övergripande uppdrag att skapa förutsättningar för en socialt hållbar bostadsförsörjning som underlättar situationen för hushåll som har svårt att skaffa en bostad på marknadens villkor, bl.a. strukturellt hemlösa. Samtidigt

ska boendesegregation motverkas och förutsättningarna för jämlika uppväxt- och levnadsvillkor förbättras (dir. 2020:53). Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2021.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det finns en ordning för att fastställa skäliga hyror mellan hyresgäster och fastighetsägare samt att det råder avtalsfrihet när det gäller bostadsrätter och villor. Utskottet är inte berett att ställa sig bakom förslaget. Motionsyrkandet avstyrks därmed.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som beretts i förenklad ordning.

Jämför det särskilda yttrandet (M, SD, C, V, KD, L).

I motioner från allmänna motionstiden 2021/22 har det väckts förslag som rör olika åtgärder för en bättre fungerande bostadsmarknad, konkurrens och bostadsbyggande, en social bostadsmarknad, förtur till bostad för vissa grupper, finansiering av bostadsbyggande, kommunernas bostadsförsörjningsansvar, blandade boendeformer och minskad segregation samt innovativt, miljövänligt och hållbart byggande. Förslagen i motionerna rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden. Under riksmötet 2018/19 gjordes detta i betänkande 2018/19:CU11, under riksmötet 2019/20 i betänkande 2019/20:CU10 och under riksmötet 2020/21 i betänkande 2020/21:CU9.

Riksdagen har i enlighet med utskottets förslag avslagit motionsyrkandena. Utskottet avstyrker motionsyrkandena med hänvisning till detta.

Reservationer

1. Bostadsanpassningsbidrag, punkt 1 (C, KD, MP)

av Larry Söder (KD), Ola Johansson (C) och Martin Marmgren (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3221 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 22,

2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 35 och

2021/22:4170 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 10.

Ställningstagande

Vi anser att det är av stor betydelse att äldre och personer med funktionsnedsättning har en möjlighet att bo kvar i sina hem. Genom bostadsanpassning kan fler äldre personer bo kvar i det egna hemmet en längre tid och personer med funktionsnedsättning kan få ett mer självständigt liv. Bostadsanpassning kan innebära mindre ingripande åtgärder, som montering av handtag och borttagande av trösklar, eller större ingrepp som t.ex. installation av hiss.

Vi kan konstatera att sedan den nya lagen om bostadsanpassningsbidrag infördes 2018 har antalet bostadsanpassningar minskat drastiskt. Detta är mycket olyckligt. Vi välkomnar därför att Boverket nu utvärderar lagen, men vi vill understryka vikten av att resultatet tas om hand och att regeringen återkommer till riksdagen med förslag till lagändringar som innebär en förstärkning av möjligheten till bostadsanpassningsbidrag.

Det vi nu anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

2. Översyn av redovisningsregler, punkt 2 (SD, C, V, KD)

av Larry Söder (KD), Mikael Eskilandersson (SD), Ola Johansson (C), Roger Hedlund (SD), Angelica Lundberg (SD) och Jon Thorbjörnson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2602 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 12,

2021/22:3225 av Ola Johansson m.fl. (C) yrkande 26 och

2021/22:4222 av Larry Söder m.fl. (KD) yrkande 43 och

bifaller delvis motionerna

2021/22:2451 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 12 och

2021/22:2587 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkande 15.

Ställningstagande

Vi anser att det är viktigt att det finns förutsättningar att bygga bostäder i hela landet och inte bara i storstadsområdena. Vi menar att regelverket när det gäller nedskrivningar utgör ett hinder för bostadsbyggande på svagare marknader och på landsbygden. Eftersom byggkostnaderna i dessa fall ofta överstiger marknadsvärdet tvingas bostadsbolagen göra stora nedskrivningar av byggnadens värde vid nyproduktion. Det får till följd att det i många kommuner inte är ekonomiskt lönsamt att bygga nya hyresbostäder trots att det finns en efterfrågan.

Frågeställningen är inte ny utan har diskuterats under många år. Bokföringsnämnden har haft i uppdrag att se över nämndens allmänna råd och bedömt att ändringar av ned - och avskrivningsreglerna inte är förenliga med årsredovisningslagen och dess bakomliggande direktiv.

För att vi ska kunna säkerställa ett bostadsbyggande i hela landet behöver arbetet med att se över regelverket fortsätta. Regeringen bör därför tillsätta en utredning med uppdrag att utreda och föreslå lämpliga förändringar i årsredovisningslagen som inte kolliderar med EU:s statsstödsregler.

Det vi nu anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

3. Behovsbostäder, punkt 3 (L)

av Jakob Olofsgård (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkandena 69 och 70.

Ställningstagande

Det behövs en ny typ av boendeform som kan öka möjligheten för de svagaste grupperna på bostadsmarknaden att få en bostad. Jag vill därför att det skapas en ny kategori bostäder, s.k. behovsbostäder, som kommunerna kan förmedla till utsatta grupper enligt en särskild social kvot. Behovsbostäderna ska utgöra ett komplement till den allmänna bostadssektorn och ska bestå av nybyggda behovsbostäder och hyresrätter i det befintliga beståndet. För att motverka segregation och utanförskap ska behovsbostäder blandas med hyresrätter och bostadsrätter i vanliga fastigheter. Bostäderna ska vara spridda över hela kommunen och inte byggas i redan utsatta områden. Bostäderna ska hålla samma kvalitet och uppfylla samma krav som andra bostäder. Behovsbostäder ska förmedlas efter behov till personer inom följande fyra kategorier: risk för akut hemlöshet, våldsutsatthet eller risk att utsättas för våld, svag ekonomi, extrem trångboddhet samt medicinska behov.

För att minska risken för bostadsbolag som bygger och förmedlar behovsbostäder bör staten erbjuda en hyresgaranti. Systemet ska vara självfinansierat genom en riskpremie utformad efter systemets långsiktiga kostnader. Om en hyresgäst får betalningssvårigheter ska kontraktet ses över tillsammans med socialtjänsten och sägas upp om hyresgästen inte uppfyller sin andel av avtalet. Socialtjänsten ska även bistå med boendetillägg, bostadsbidrag och andra stöd som hyresgästen har rätt till samt medverka till att förebygga vräkning i den här processen.

Jag menar att behovsbostäder är ett steg på vägen för att skapa en bostadspolitik där alla får plats. Regeringen bör ta de initiativ som krävs för att detta ska bli verklighet.

Vad jag nu anfört bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

4. Investeringsfond för utsatta områden, punkt 4 (L)

av Jakob Olofsgård (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkande 46.

Ställningstagande

Arbetet med att långsiktigt lyfta de utsatta områdena behöver prioriteras högre. Relativt små investeringar i den fysiska miljön kan bidra till en stor förbättring

av situationen i ett utsatt område. Jag vill därför att det inrättas en nationell fond som kan möjliggöra långsiktiga investeringar som bidrar till en bättre stadsmiljö, t.ex. genom fler sopkärl, fler öppna lokaler på bottenvåningarna, mer grönyta och bättre belysning. Det kan också handla om att flytta barriärer mellan stadsdelar, riva byggnader som hindrar förnyelse eller planera nya vägar och gångstråk för att öka tryggheten och rörligheten.

Studier och pilotprojekt har visat att projekt med krav på någon form av återbetalning ofta är mer genomtänkta och leder till att särskilt angelägna insatser väljs. Därför är lån en lämplig finansieringslösning för att ge kommuner och fastighetsägare möjlighet att göra långsiktiga investeringar för att skapa en positiv förändring i utsatta områden. För att kunna beviljas lån ska den aktuella kommunen ha upprättat en handlingsplan för att vända på utvecklingen i utsatta områden samt ha en integrationspakt med staten och minst en lokal fastighetsägarförening. Det får bli en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ.

Vad jag anför ovan bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

5. Kollektiva boendeformer, punkt 5 (MP)

av Martin Marmgren (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 37.

Ställningstagande

Det finns ett stort intresse för att utforma och bygga bostäder gemensamt med andra och med olika grad av gemenskap. Trots detta byggs det alltför få kooperativa hyresrätter och kollektivhus. Jag vill därför att det införs ekonomiska styrmedel som möjliggör att denna typ av boenden kan utvecklas.

Det befintliga stödet för byggemskaper kan användas för att skapa bostäder som passar olika typer av hushåll. Stödet förutsätter dock att medlemmarna har eget kapital, vilket är begränsande för resurssvaga grupper, däribland kvinnor.

Det är viktigt att uppmuntra olika boendeformer som är anpassade till människors behov och särskilt äldres behov. En del äldre vill bo i gemenskap med generationslika medan andra äldre gärna bor med yngre eller i flergenerationsboenden. Jag menar därför att fler bör ha möjlighet att starta kollektivhus, och regeringen bör utreda hur det kan underlättas.

Det bör även bli enklare att omvandla större villor och gårdar till gemensamhetsboenden. Ett sätt att möjliggöra detta är att införa statliga egnahemslån för att skapa nya bostäder genom nybyggnation eller renovering av övergivna hus. Fler bör också ges möjlighet att starta och driva seniorboenden med kooperativa hyresrätter.

Det får bli en uppgift för regeringen att utreda lämpliga ekonomiska styrmedel för att öka antalet kollektivhus och kooperativa hyresrätter.

Vad jag nu anført bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för riksdagen.

Särskilt yttrande

Motioner som bereds förenklat, punkt 8 (M, SD, C, V, KD, L)

Larry Söder (KD), Cecilie Tenfjord Toftby (M), Mikael Eskilandersson (SD), Ola Johansson (C), Lars Püss (M), Roger Hedlund (SD), Angelica Lundberg (SD), David Josefsson (M), Ida Drougge (M), Jon Thorbjörnson (V) och Jakob Olofsgård (L) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsyrkanden som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för våra respektive partier i motsvarande frågor i betänkandena 2018/19:CU11, 2019/20:CU10 och 2020/21:CU9. Vi vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i detta betänkande.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2021/22

2021/22:80 av Amineh Kakabaveh (-):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringens framtida bostadspolitik bör jämsides bostadsbristen sätta bostadssegregationen i fokus, vilket är en viktig förutsättning om man avser att komma till rätta med s.k. moralpoliser som kontrollerar unga flickor och kvinnor, bevarar och befäster hedersnormer och som utgör en del i den kriminalitet som förekommer i våra storstäders förorter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:325 av Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om småhusrörelsen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en modern egnahemsrörelse och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:343 av Amineh Kakabaveh (-):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en parlamentarisk utredning bör tillsättas med ett uppdrag i enlighet med vad som framförs i denna motion och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt inrätta ett statligt byggbolag och en statlig allmännytta och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett ökat investeringsstöd för hyresrätter som på lika ekonomiska villkor ska omfatta även större lägenheter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt ta fram förslag om att samtliga kommuner ska bygga hyresrätter efter behov och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i väntan på resultat och politisk behandling av utredningsarbetet införa ett generellt hyresstopp och även ett generellt prisstopp på bostadsrätter och villor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:802 av Heléne Björklund (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga förutsättningarna för att subventionera byggnation av hyreslägenheter i mindre

storlek så att det kommer hela landet till del, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:954 av Johan Andersson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa stimulansåtgärder för ökat bostadsbyggande i trä och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:968 av Denis Begic (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över kraven på de kommunala bostadsförsörjningsplanerna och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1139 av Magnus Stuart (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att tillsätta en utredning för att klargöra vilket regelverk som krävs för att skapa en plan för bostäder för äldre och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1203 av Lars Thomsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av Allbolagen för att underlätta för nyproduktion av bostäder på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1300 av Mattias Jonsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över skydd mot ombildningar av hyresrätter till bostadsrätter genom att ombildningar av allmännyttiga bostäder alltid ska godkännas av kommunfullmäktige samt omöjliggöra rabatterade ombildningar, åsyftande ombildning av hyresrätt till bostadsrätt som sker till lägre pris än marknadsvärdet, och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1346 av Mattias Jonsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att öka användningen av trä som fasadmaterial och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1550 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studera förutsättningarna för att underlätta för våldsutsatta kvinnor och barn att snabbt få en bostad och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1687 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten att vidta åtgärder för att stävja den rådande bostadsbristen för studenterna och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1727 av Emma Hult (MP):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur kommunernas ansvar för att tillhandahålla långsiktiga boendelösningar för barnfamiljer kan stärkas lagstiftningsmässigt och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1753 av Isak From och Malin Larsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler industriellt producerade byggnader i trä och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1776 av Kristina Nilsson och Malin Larsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga frågan om balansen mellan affärsmässighet och samhällsansvar för de allmännyttiga bostadsföretagen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1815 av Lars Püss m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka de svenska byggnadskostnaderna och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1988 av Sten Bergheden (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en parlamentarisk utredning för en bred och förutsättningslös översyn av regler, lagar och skatter inom bostadspolitiken och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2013 av Lars Hjälmered (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad rörlighet på bostadsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2063 av Marlène Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att alla våldsutsatta människor med barn snabbt får tillgång till en bostad efter att de kommer från ett skyddat boende och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2451 av Eric Palmqvist m.fl. (SD):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska tillsätta en bred utredning om bostadsbyggande på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2456 av Mats Nordberg m.fl. (SD):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad satsning på forskning och utveckling av modern träbyggnadsteknik samt anpassning av byggregler till nya träbaserade material och byggmetoder och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mer forskningsresurser bör omfördelas till ny träbyggnadsteknik och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2587 av Roger Hedlund m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör utredas hur en säkrare närvaro för polis, annan blåljuspersonal och ordningsvakter i bostadsområden kan tillses och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kartlägga otrygga områden och identifiera behoven av trygghetskapande åtgärder och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införande av en nationell handlingsplan för att trygga bostadsområden och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att på nationell nivå signalera vikten av och möjliggöra ökade förutsättningar för lokal användning av samverkansmodeller som BID och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur en metod i likhet med CPTED kan implementeras från nationell nivå för användning i stadsbyggnadsprocessen lokalt och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att migranter inte ska ges förtur till bostäder och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda nya metoder för att effektivisera energiförbrukningen i bostäder och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en samlad utredning kring möjligheterna att främja en ökad konkurrenssituation på byggmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en bostads- och infrastrukturberedning och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att där det behövs ska markanvisningar för studentbostäder gälla och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner där det finns universitet eller högskolor ska tillsammans med lärosätena planera för att studentbostäder finns tillgängliga och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förändra K3-redovisningsreglerna så att bostadsbyggande på svaga bostadsmarknader inte hindras i onödan och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2602 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram en nationell strategi för att säkerställa allas rätt till en bostad till en överkomlig kostnad och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen årligen bör lämna en skrivelse till riksdagen där regeringens nationella bostadsförsörjningsplan fastslås samt vid obalans mellan utbud och efterfrågan presentera en handlingsplan och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en åtgärdsplan och tidsplan för en mer jämlik balans mellan hyresrätt och bostadsrätt och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att dels studera Wienmodellen med fokus på finansieringen av nyproduktion av hyresrätter, dels föreslå hur motsvarande modell skulle kunna tillämpas i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över hur ett statligt byggbolag med uppgift att bygga lägenheter, främst hyresrätter, som alla ska ha råd att efterfråga kan upprättas och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för att alla kommuner, i syfte att öka trähusbyggandet, formulerar en träbyggnadspolicy där såväl småhus och flerbostadshus som offentligt tillkomna byggnader hanteras och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nedskrivningsreglerna behöver förändras så att fler hyresbostäder byggs i landsbygdskommuner och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i syfte att minska hemlösheten bör utreda hur en ny lagstiftning kan säkerställa ett långsiktigt förbud mot utförsäljningar inom allmännyttiga bostadsbolag och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda vad som kan göras för att hindra såväl allmännyttiga som privata bostadsbolag från att ställa orimliga krav vid tecknande av hyreskontrakt och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2603 av Momodou Malcolm Jallow m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör finnas minst ett allmännyttigt bostadsbolag i varje kommun, eller att behovet bör uppfyllas genom regional samverkan, och att regeringen bör återkomma med förslag kring hur detta ska genomföras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör återinföras ett förfarande där det krävs tillstånd från länsstyrelsen vid försäljning av bostäder ägda av kommunala bolag och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den generösa undantagsklausulen, 5 § lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag, bör tas bort och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommunerna bör åläggas att tydligare redogöra för vilka ändamål värdeöverföringen har gått till, detta för att säkerställa att den är korrekt genomförd, och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en regel i lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag, som säkerställer att olovliga värdeöverföringar från allmännyttiga bostadsbolag återbetalas till det kommunala bostadsbolaget, bör införas och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagen (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag bör ändras så att begreppet ”affärsmässiga principer” utgår och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla kommuner ska vara skyldiga att i egen regi, eller genom regional samverkan, tillhandahålla en bostadsförmedling som genom transparenta regler förmedlar majoriteten av hyresbostäderna, såväl

privata som allmännyttiga, i en kommun, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör införas ett krav på privata fastighetsägare att fördela 80 procent av sitt lediga bostadsbestånd, såväl lediga som nybyggda lägenheter, till en kommunal eller regional bostadsförmedling och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med lagförslag som innebär att hyresvärdar, privata såväl som allmännyttiga, inte ska kunna ställa orimligt höga inkomstkrav som exkluderar stora grupper av människor vid uthyrning av bostäder och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3178 av Helena Bouveng och Mats Green (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att underlätta ett ökat trähusbyggande och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3221 av Ola Johansson m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en bostadssocial utredning och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en analys behöver göras kring vilka åtgärder och modeller för en modern social bostadspolitik som är lämpliga att införa i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett mer ändamålsenligt investeringsstöd och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behoven av en ny social bostadssektor och hur den i så fall ska utformas och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ny egnahemsrörelse och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja bildandet av byggemenskaper och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga regelverken när det gäller bostadsformer för äldre och upprätta en grundläggande standard för trygghetsboende som är användbar i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av ökad social samvaro, exempelvis genom gemensamhetslokaler och kollektivboenden för äldre och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av bostadsanpassningsbidraget och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för att tillskapa en nationell bostadskö för personer

- som utsatts för våld så att dessa snabbt kan ges förtur till bostäder och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram ny lagstiftning för att reglera BID-samarbeten och tillkännager detta för regeringen.
  28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera behovet av statliga insatser för att underlätta arbetet för verksamheter och projekt som syftar till att minska segregation och utsatthet och tillkännager detta för regeringen.
  29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kartlägga och motverka trångboddhet och tillkännager detta för regeringen.
  32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om motståndskraft mot kriser och tillkännager detta för regeringen.
  33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av riktlinjer till fastighetsägare, hyresvärdar och bostadsrättsföreningar för att de ska kunna bidra till informationsspridning i kristid och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3224 av Alireza Akhondi m.fl. (C):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i samhällsplaneringen verka för blandade upplåtelseformer och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge trygghetsfrågor hög prioritet i samhällsplaneringen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3225 av Ola Johansson m.fl. (C):

24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om jämställd samhällsbyggnad och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta arbetet med att se över nedskrivningsreglerna i syfte att finna lösningar som underlättar bostadsbyggande i hela landet, och att en utredning bör tillsättas för att föreslå lämpliga förändringar i årsredovisningslagen, och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de statliga kreditgarantierna bör riktas tydligare mot svaga marknader och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Boverket vid handläggning av de statliga kreditgarantierna ska beakta varierande fastighetsvärden på svaga marknader och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättrad information och rådgivning kring de statliga kreditgarantierna och tillkännager detta för regeringen.

38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att taktytor bör betraktas som en strategisk resurs för energiproduktion, dagvattenhantering samt ekosystemtjänster och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler insatser för att öka byggandet i trä och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3417 av Emma Hult (MP):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en struktur för byggande och planering bör införas som innebär att behovet av bostäder för alla mäts och fördelas på regional nivå och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hur det statliga investeringsstödet bör utvecklas och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statliga hyresgarantier bör införas och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statliga egnahemsån bör införas och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att principen om blandade upplåtelseformer i alla bostadsområden bör säkerställas och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nationella mått på boendesegregation ska införas och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta nödvändiga åtgärder för att se till att fler har råd att efterfråga de bostäder som byggs och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla kommuner måste ta sitt bostadsförsörjningsansvar och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur kommunernas ansvar för att tillhandahålla långsiktiga boendelösningar för barnfamiljer kan stärkas lagstiftningsmässigt och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en större arkitektonisk variation ska stödjas, bl.a. genom en statlig innovationsfond för nyskapande arkitektur, och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att implementera styrmedel och stödsystem för att fasa ut farliga kemikalier i byggmaterial och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt mål för att minimera skadliga kemikalier i nybyggda

bostäder, förskolor och skolor till 2025 och tillkännager detta för regeringen.

31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anta ett nationellt mål om att minst hälften av alla byggnader senast 2025 ska byggas med trästomme och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3418 av Emma Hult och Mats Berglund (båda MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över vilka åtgärder som behövs för att öka träbyggandet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3419 av Emma Hult och Amanda Palmstierna (båda MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja initiativ till mer återbruk av byggmaterial och samtidigt sänka kostnaderna för nyproduktion och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en samordnare i syfte att se över förutsättningarna för att skapa en nationell bostadskö för våldsutsatta och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3532 av Lars Thomsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en landsbygdens atterfallsreform med höjt fribelopp för hyresintäkter för att underlätta nyproduktion av bostäder på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3579 av Johan Hedin m.fl. (C):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram ny lagstiftning för att reglera BID-samarbeten och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka samverkan mellan stat och kommun i brottsförebyggande syfte och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C):

39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om jämställd samhällsbyggnad och tillkännager detta för regeringen.
55. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en samordnare i syfte att se över förutsättningarna för att skapa en

nationell bostadskö för våldsutsatta och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3676 av Per Schöldbberg m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erkänna fördelarna med ett byggande som är bioekonomiskt motiverat och uppmuntrar till en ökad byggnation med trä och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja cirkulär ekonomi inom nybyggnad och renovering och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja en inhemsk träindustri med träförädling i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3684 av Rickard Nordin m.fl. (C):

111. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att taktytor bör betraktas som en strategisk resurs för energiproduktion, dagvattenhantering samt ekosystemtjänster och tillkännager detta för regeringen.
112. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler insatser för att öka byggandet i trä och tillkännager detta för regeringen.
113. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återbruk och återvinning av byggmaterial och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3708 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en bred översyn av det samlade nationella regelverket som berör bostadsbyggande bör göras i syfte att skapa snabbare beslutsprocesser, öka flexibiliteten och minska produktionskostnaderna och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn av regelverken bör ske med syftet att öka flexibiliteten vad gäller materialval för att därmed öka konkurrensen i byggmaterialindustrin och sänka produktionskostnaderna och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten när det är möjligt ska ställa krav på bostadsbyggande i kommuner som berörs av statliga infrastruktursatsningar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3715 av Mattias Vepsä m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en social bostadspolitik, ökat byggande av hyresrätter och bostäder som normalinkomsttagare kan efterfråga samt om att staten, kommunerna och regionerna måste ta ett större ansvar för bostadsförsörjningen i hela landet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD):

69. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att bostadspolitiska reformer och nybyggnation ses över och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3811 av Louise Meijer (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera och avskaffa regler som hindrar byggandet av småhus och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten för staten att upprätta en ägdahemsfond som kan kompensera en del av kommunernas intäktsbortfall vid markförsäljning till småhus jämfört med flerbostadshus och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L):

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3980 av Barbro Westerholm m.fl. (L):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydliga regler för att bygga äldrevänliga och äldresäkra bostäder och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om studentlägenheter och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Boverket ska få i uppdrag att se över sina regler för kategoribostäder i syfte att göra dessa enklare, mer flexibla och mer tillåtande och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell investeringsfond för utsatta områden och tillkännager detta för regeringen.

49. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fastighetsägares brottsförebyggande arbete och tillkännager detta för regeringen.
59. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en bostadssocial utredning och tillkännager detta för regeringen.
62. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt mål om minskad trångboddhet och tillkännager detta för regeringen.
66. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om barn som bor trångbott och tillkännager detta för regeringen.
69. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovsbostäder och tillkännager detta för regeringen.
70. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en statlig hyresgaranti för behovsbostäder och tillkännager detta för regeringen.
71. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt arbete för en fördelning av bostäder för våldsutsatta och tillkännager detta för regeringen.
72. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om alternativa kösystem till hyresrätter och tillkännager detta för regeringen.
78. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om insatser för en ökad andel ägda boenden i utsatta områden och arbete för en ny egnahemsrörelse i dessa områden och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP):

35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hisstöd och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behov av att utreda stimulans för att fler kollektivhus och kooperativa hyresrätter ska byggas, t.ex. genom statliga egnahemslån, och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4066 av Lorentz Tovatt m.fl. (MP):

51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska klimatpåverkan av nödvändig ny- och ombyggnation genom ökad återanvändning och återvinning av byggnadsmaterial, mer byggande i trä samt en maxgräns för klimatpåverkan, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:4170 av Ebba Busch m.fl. (KD):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka möjligheterna till bostadsanpassning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4222 av Larry Söder m.fl. (KD):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge länsstyrelserna i uppdrag att peka ut områden för nya stadsdelar och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ytterligare underlätta för byggande i områden där betalningsförmåga finns men där traditionell bankfinansiering är svår att ordna och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta byggande på landsbygden genom att ändra reglerna för avskrivningar och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
8. Motioner som bereds förenklat		
2021/22:80	Amineh Kakabaveh (-)	9
2021/22:325	Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD)	1 och 2
2021/22:343	Amineh Kakabaveh (-)	1–4
2021/22:802	Heléne Björklund (S)	
2021/22:954	Johan Andersson m.fl. (S)	
2021/22:968	Denis Begic (S)	2
2021/22:1139	Magnus Stuart (M)	
2021/22:1203	Lars Thomsson (C)	
2021/22:1300	Mattias Jonsson (S)	
2021/22:1346	Mattias Jonsson (S)	
2021/22:1550	Magnus Manhammar (S)	
2021/22:1687	Magnus Manhammar (S)	
2021/22:1727	Emma Hult (MP)	3
2021/22:1753	Isak From och Malin Larsson (båda S)	
2021/22:1776	Kristina Nilsson och Malin Larsson (båda S)	
2021/22:1815	Lars Püss m.fl. (M)	
2021/22:1988	Sten Bergheden (M)	2
2021/22:2013	Lars Hjärmered (M)	4
2021/22:2063	Marléne Lund Kopparklint (M)	
2021/22:2456	Mats Nordberg m.fl. (SD)	11 och 15
2021/22:2587	Roger Hedlund m.fl. (SD)	1–6 och 10–14
2021/22:2602	Nooshi Dadgostar m.fl. (V)	2–6, 10, 14 och 15
2021/22:2603	Momodou Malcolm Jallow m.fl. (V)	1, 2, 4–7 och 10–12
2021/22:3178	Helena Bouveng och Mats Green (båda M)	
2021/22:3221	Ola Johansson m.fl. (C)	1, 6–8, 12, 14, 19, 20, 23, 25, 28, 29, 32 och 33

2021/22:3224	Alireza Akhondi m.fl. (C)	15 och 16
2021/22:3225	Ola Johansson m.fl. (C)	24, 27–29, 38 och 39
2021/22:3417	Emma Hult (MP)	3, 4, 6, 8–10, 14, 15, 21, 25 och 29–31
2021/22:3418	Emma Hult och Mats Berglund (båda MP)	
2021/22:3419	Emma Hult och Amanda Palmstierna (båda MP)	1
2021/22:3514	Johan Hedin m.fl. (C)	14
2021/22:3532	Lars Thomsson (C)	
2021/22:3579	Johan Hedin m.fl. (C)	9 och 10
2021/22:3666	Annie Lööf m.fl. (C)	39 och 55
2021/22:3676	Per Schöldberg m.fl. (C)	1–3
2021/22:3684	Rickard Nordin m.fl. (C)	111–113
2021/22:3708	Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M)	1, 36 och 40
2021/22:3715	Mattias Vepsä m.fl. (S)	
2021/22:3810	Linda Lindberg m.fl. (SD)	69
2021/22:3811	Louise Meijer (M)	1
2021/22:3973	Johan Pehrson m.fl. (L)	27
2021/22:3980	Barbro Westerholm m.fl. (L)	22
2021/22:3997	Jakob Olofsgård m.fl. (L)	7, 11, 49, 59, 62, 66, 71, 72 och 78
2021/22:4066	Lorentz Tovatt m.fl. (MP)	51
2021/22:4222	Larry Söder m.fl. (KD)	20 och 42